

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ SEKTÖRÜNDE BECERİ AÇIĞI VE İYİ ÖRNEKLER

Editör

DR. CEYHUN GÖCENOĞLU

Türkiye Bilişim Vakfı'na verdiği destekten ötürü teşekkür ederiz.

ÖNSÖZ

Haziran 2016

Ekonomik kalkınma kapsamında; iş gücüne katılım ve istihdam edilebilirlik konusunun şirketlerin yönetim ve değer zincirleri düzeyinde öncelik haline getirilmesi başlığı KSS Türkiye olarak üyesi olduğumuz CSR Europe tarafından Haziran 2015'de duyurulan "İşletme 2020 Manifestosu"nun en önemli üç maddesinden biridir.

KSS Türkiye olarak bu manifesto öncesinde Aralık 2014'te hazırladığımız "Türk İş dünyasında İşletmelerin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uygulamalarında Eğitim" raporu ile 21. yüzyılda gerekli olan becerileri incelemeye çalışmış ve iş dünyamızın KSS uygulamalarında eğitim projelerinin resmini çekmeyi hedeflemiştik.

Bu iki çalışmanın temel ortak amacı ülkemizin rekabetçi gücünün artması için gençlere doğru beceriler kazandırılmasıdır. Bu çerçevede yeni bir raporu "Bilgi Teknolojileri Sektöründe Beceri Açığı ve İyi Örnekler" sizlere sunmaktan mutluluk duyuyorum. Bu çalışmayla amacımız sektörel olarak beceri ihtiyaçların belirlenmesi ve bu ihtiyaçların giderilmesi için örnek çalışmaların paylaşılmasıdır.

Raporun hazırlanmasında emeği geçen yönetim kurulu üyelerimiz Dr. Ceyhan Göcenoğlu'na, Doç. Dr. Emre Erdoğan'a ve desteklerinden dolayı Türkiye Bilişim Vakfı'na teşekkürlerimi sunarım.

Rapor hakkındaki geri bildirimlerinizi bizlere kssd@kssd.org e-posta adresi yoluyla ve uygun sosyal medya platformlarında #EGTKSS etiketiyle ulaştırabilirsiniz.

SERDAR DİNLER

Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği

İÇİNDEKİLER

4

- Bilgi Teknolojilerinde Beceri Açığı Araştırması 5
*Doç. Dr. Emre Erdoğan, Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği
Yönetim Kurulu Üyesi*
- Mesleki ve Teknik Eğitimde Yeni Bir Yaklaşım 7
*Serkan Gür, İstanbul İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı,
(Mesleki ve Teknik Eğitim Bölümü)*
- Maçka Akif Tuncel Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile IBM Türk İşbirliği 10
Ali Seceattin Kan, Müdür Yardımcısı

BİLGİ TEKNOLOJİLERİNDE BECERİ AÇIĞI ARAŞTIRMASI YÖNETİCİ ÖZETİ

DOÇ. DR. EMRE ERDOĞAN

Bilgi Teknolojilerinde Beceri Açığı Araştırması Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği tarafından Türkiye Bilişim Vakfı'nın işbirliğiyle, 11 Şubat - 1 Mart 2016 tarihleri arasında internet üzerinden 30 firma yetkilisinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

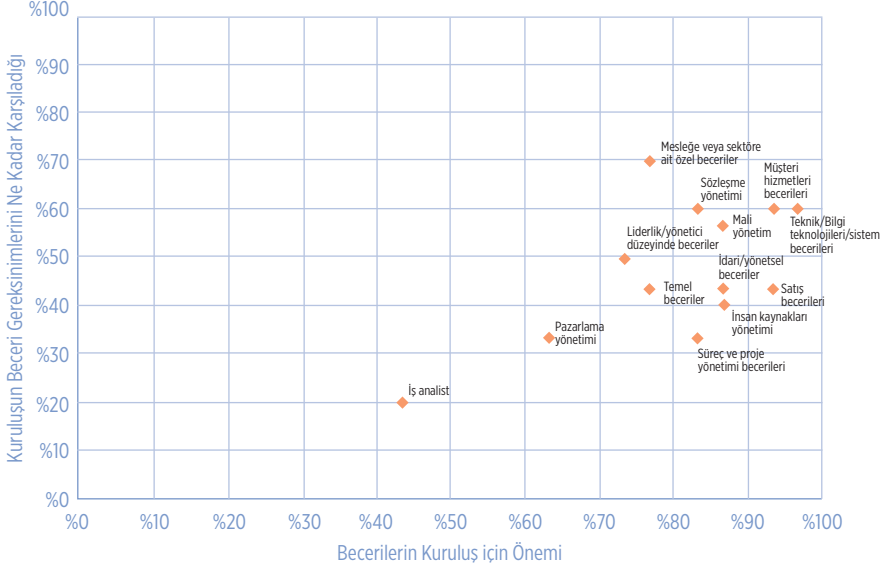
Katılımcıların yakın gelecekte uygulamayı planladıkları teknolojiler arasında büyük veri analitiği birinci sırada gelmektedir. Yaklaşık her iki katılımcıdan birinin bu teknolojiyi uygulama eğilimi bulunmaktadır. İkinci sırada yüzde 37'lik oranla sosyal iş modelleri, üçüncü sırada da siber güvenlik sistemleri gelmektedir.

Katılımcı kuruluşların beceri gereksinimlerinin ortalamasının üzerinde bir oranda karşılandığı görülmüştür. Beceri açığının en yüksek olduğu alanlar sırasıyla iş analizi, pazarlama yönetimi, insan kaynakları yönetimi, idari ve yönetsel becerilerdir. Mesleğe veya sektöre özel beceriler, teknik/bilgi teknolojileri/sistem becerileri alanında beceri açığına göre az rastlanmıştır.

Tablo 1: Teknolojik Rollerin Gerekliliği

Beceri açığının nedenleri arasında en fazla işe başvuran kalifiye adayların sayısının az olması ön plana çıkmaktadır. Keza mevcut iş gücünün becerilerinin kurumların beklentileriyle örtüşmemesi de başka bir konu olarak ön plana çıkmıştır.

Tablo 2: Becerilerin Kuruluş için Önemi ile Kuruluşun Beceri Gereksinimlerini Ne Kadar Karşıladığı

Beceri açığının kurumlara verdiği en büyük zarar kurumun önüne çıkan fırsatların kaçırılmasıdır. Kurumun büyümesinin önünde de bir engel oluşturan bu açık, katılımcıların gözünde yeni pazarlara daha yavaş girilmesini ve diğer kurumlarla rekabet edilebilmesini engellemektedir.

Katılımcılar gözünden çalışanların işe başladıklarında sahip olmaları gereken en önemli beceriler işbirliği/takım çalışması, iletişim, meslekle ilgili teknik becerilerdir.

Katılımcılara göre teknik çalışanlar bilgi teknoloji faaliyetlerini iş gereksinimleriyle uyumlu hale getirmekte sorun yaşamaktadır. Keza, teknik çalışanların müşteri etkileşimi ve kişilerarası iletişim konusunda da beceri açığı yaşadıkları düşünülmektedir.

Kurumların ihtiyaç duydukları roller arasında geliştiriciler birinci sırada gelmektedir. İkinci sırayı proje müdürü, üçüncü sırayı ise tüm teknolojik kadrolar almaktadır.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE YENİ BİR YAKLAŞIM

SERKAN GÜR

*İstanbul İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı
(Mesleki Ve Teknik Eğitim Bölümü)*

Ülkemizin ekonomik çerçevedeki uluslararası rekabet gücünü arttırabilmenin en önemli anahtarı, tüm sektörlerde nitelikli insan gücü ihtiyacının karşılanması yoluyla verimliliğin artırılmasıdır. Diğer yandan üretim, hizmet ve tarım dahil tüm sektörler yüksek teknolojinin kullanıldığı, bilgi temelli ekonomik faaliyetlere dönüşmüştür. Söz konusu faaliyetler iş gücünden beklenen nitelikleri değiştirmiş ve arttırmıştır. Bu değişime yönelik ihtiyaçları karşılanmanın en önemli anahtarı, mesleki ve teknik eğitim sisteminin güçlendirilmesidir.

Dünyada üretim ve hizmet ekonomileri güçlü olan Almanya, Finlandiya, Fransa vb. ülkelere bakıldığında bu ülkelerin mesleki ve teknik eğitimde, okul-sanayi işbirliğine dayalı bir model uyguladıkları ve başarılı sonuçlar elde ettikleri görülmektedir. Bu noktadan hareket ile sektörlerin ihtiyacı olan nitelikli iş gücünün sağlanabilmesi, mesleki ve teknik eğitim alanındaki tüm paydaşların sistemdeki rollerini gözden geçirmelerini ve sorumluluk çerçevelerini yeniden oluşturmalarını gerektirmektedir.

Mesleki ve teknik eğitim, birçok sektörde yüzlerce meslek grubuna nitelikli işgücü sağlamaya yönelik bir eğitim alanıdır. Ancak, geçmiş yıllarda alınan yanlış kararlar nedeniyle hak ettiği ilgiyi ve desteği kaybeden mesleki ve teknik eğitimin sorunları şu başlıklar altında toplanabilir:

- Okul-Sanayi İşbirliği
- Öğretmen Yetiştirme ve Öğretmen Niteliği
- Alt Yapı ve Donanım
- Program Geliştirme, Mesleki Yönlendirme ve Tanıtım
- İstihdam
- Toplumsal Algı
- İşletmelerdeki Beceri Eğitimi
- Kalite Güvence ve Akreditasyon Sistemi

Mesleki ve teknik eğitimin ihtiyaçlarının karşılanması ve sorun alanlarının çözümü için İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından “Okul -Sanayi İşbirliği İstanbul Modeli” projesi geliştirilmiş; nitelikli işgücüne ihtiyacı olan sektör temsilcisi tüm

işletme ve kurumlar, odalar, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin işbirliği ile yürütülmeye başlanmıştır.

“Okul-Sanayi İşbirliği İstanbul Modeli” nasıl uygulanacaktır?

İstanbul’daki mesleki ve teknik eğitim veren okullar, başta sanayi ve ticaret odaları meslek komiteleri olmak üzere bütün sivil toplum kuruluşları, özel sektör vs. ile entegre edilecektir. Model kapsamında hazırlanan ve okul-sektör ile karşılıklı imzalanacak işbirliği protokolü ile üç konuda işbirliği yapılması hedeflenmektedir:

1. Teknolojik İşbirliği: Okullardaki laboratuvar ve atölyeler ile buralarda bulunan donanım, teknolojik altyapıyı oluşturmaktadır. Teknolojik altyapı ihtiyaçları konusunda yapılacak işbirliğinin, sektöre nitelikli teknik eleman yetiştiren öğretmenlere ve sektöre kazandırılması öngörülen öğrencilere güncel olanaklarla daha iyi bir eğitim – öğretim ortamı sağlaması beklenmektedir.
2. Deneyim Paylaşımı: İşletmelerin, okula giderek ya da iş yerinde öğretmen ve öğrencilere, ilgili meslek alanındaki güncel uygulama ve yeniliklere dair deneyimlerini paylaşmasını, alan tanıtım, konferans, saha inceleme, fuar vb. organizasyonlarda okul ile yapacağı işbirliğini içerir. Böylelikle, güncel uygulamalar ve yenilikler konusunda birinci elden, iş üzerinde bilgi edinilmesi amaçlanmaktadır.
3. İstihdam Odaklı İşbirliği: Öğrencilere, formal eğitimle sağlanan teorik bilgilerin uygulamaya taşınması ve uygulamaların gözlemlenmesi amacıyla paylaşılan işyeri deneyimlerinin işletmelerin istihdam politikalarında etkili olması beklenmektedir. İşletmenin, staj döneminde, kendi şekillendirdiği öğrenciyi mezuniyetini takiben istihdam etme oranının artırılması hedeflenmektedir.

Bu projeye okulların ve işletmelerin kazanımları şu şekilde sıralanabilir:

OKULLARIN KAZANIMLARI

Eğitim güncel bilgi ve teknolojiyle yapılır
Mesleki ve teknik eğitim konusundaki maliyetleri azalır,
Toplumsal algı olumlu yönde değişir
Öğretmen nitelikleri artar
Öğrenci nitelikleri artar
Kurumsal kültüre katkı sağlar.

İŞLETMELERİN KAZANIMLARI

Nitelikli insan gücüne ulaşır
İnsan kaynağı oluşturma
Üretim maliyetleri azalır
Rekabet gücü artar,
Marka değeri yükselir,

Yıllardır herkes tarafından rahatça tespit edilip, ortaya konulan mesleki ve teknik eğitim sorunlarının çözüm kümesini aslında çok basit olarak okul-sanayi işbirlikleri oluşturmaktadır. Bu anlamda sektörel bazda iş piyasasının kendi ihtiyacı olan insan gücüne sahip çıkması hızla değişen, gelişen ve büyüyen Yeni Türkiye koşullarında önemli bir zorunluluktur. Yürekte inanıyoruz ki Mesleki ve Teknik Eğitim Sistemimiz ve İş Piyasamız yukarıda anlatılan yeni yaklaşım çerçevesinde en kısa sürede birleşecek ve güçlenerek, durmadan yoluna devam edecektir.

MAÇKA AKİF TUNCEL MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ İLE IBM İŞBİRLİĞİ

ALİ SECEATTİN KAN
Müdür Yardımcısı

1500'e yakın öğrencisi ve 120'ye yakın akademik kadrosu olan bir okulun yöneticisi olarak en temel görevimin öğretmenlerimiz için en iyi çalışma ortamını sunmak ve böylelikle öğrencilerimizin hayata daha hazır bireyler olarak yetişmesini sağlamak olarak görüyorum. Günümüzün gelişen ekonomilerinde Okul – Sanayi işbirlikleri bu açıdan büyük öneme sahiptir. IBM Türk ile gerçekleştirdiğimiz işbirliği bizlere sadece bunu sağlayacak modelleri değil aynı zamanda daha iyisini gerçekleştirmek için büyük bir enerji vermektedir.

IBM Türk'te geçirdiğimiz üç günlük öğretmen eğitiminin sonrasında bu yolda önemli kazanımlar elde ettik. Öğretmen eğitimine giden arkadaşlarımın, okula geri geldiklerinde sektör çalışanları ile bir araya gelmeleri sayesinde fikir alışverişinde bulunma fırsatı elde ettiler. Kendi ifadeleriyle ufuklarının açıldığı belirttiler ki bu önemli bir kazanımdır. Bu faydalı çalışma sayesinde IBM satış ekibi öğretmenlerimize aylık periyotlarda sektördeki gelişmeler hakkında bilgi veriyorlar. Onların sağladıkları mentörlük ise bizlerin öğretmenler olarak bilgi okyanusunda yeni keşifler yapmamıza imkân sağlıyor. Öğretmenlerimiz arasında sosyal çalışma imkânları doğuyor. Yakın gelecekte kullanmaya başlayacağımız IBM Connections yazılımı sayesinde dijital çağı yaşayan öğrencilerimiz ile aynı dili konuşmamızın önü açılıyor. IBM Türk insan kaynakları ekibinin tüm okul yönetici ve öğretmenlerine sağladığı liderlik iletişim eğitiminde ifade edildiği gibi tüm bu çalışmalar etkin liderlik için enerjimizi etkin bir şekilde kullanmamıza fırsat sunmaktadır.

Öğretmenlerimize sağlanan bu fırsatların öğrencilerimize de yansması olacak ve olmaktadır. IBM'e bağlı SERİ tarafından sağlanan ITIL Foundation, Proje Yönetimi, Bluemix, Sanal Sunucular, SQL ve Bilgi Güvenliği gibi sektörün ihtiyacını olan eğitimlerin öğrencilerimizin kariyerlerine daha güçlü başlangıçlar yapmalarına vesile olacaktır. IBM gönüllülerinin Coding Kids gibi Toplum için Gönüllülük eğitim araçları ile seçmeli dersler yaptıkları katkı öğrencilerimizin 21. Yüzyıl becerilerini geliştirmeleri için iyi birer fırsat olarak ortaya çıkmaktadır.

IBM'in sağladığı bu fırsatlar öğretmenlerimizin de öğrencilerimiz gibi kendilerini sürekli geliştirmelerine yardımcı olduğu gibi, öğrencilerimizin de okul sıralarında

sektörün ihtiyacı olan bilgi ve yetenekleri almalarını sağlamaktadır. Bu çalışma fırsatını okulumuz ve IBM arasında imzalanan protokolümüz ile de geleceğe taşımayı umut ediyoruz. Sadece okulumuz için değil uzun vadede bilgi ve iletişim ekosisteminin gelişimine katkı sağlayacak bu işbirliğimiz için IBM'e teşekkür ederiz.

Bizi takip edin

www.facebook.com/TKSSD

www.twitter.com/csr_turkey

T (212) 533 65 32-1217

www.kssd.org